

ОЛІМПІАДА.УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА.11 КЛАС
ВАРІАНТ 1

31 жовтня 2025

Завдання № 1

Завдання з однією правильною відповіддю

ЧАСТИНА 1. УКРАЇНСЬКА МОВА

Звук [з'] є в кожному слові рядка

☐

зорепад, знайти, зіниця

☐

зникати, забути, пізнй

☐

ложці, мороз, зшиток

☒

книжці, наважся, знімати

Завдання № 2

Завдання з однією правильною відповіддю

Синонімічні фразеологізми подано в рядку

☐

хоч греблю гати – як кіт наплакав

☐

дати ногам волю – тягти ярмо

☒

як піску морського – аж кишить

☐

плести дурниці – язик без кісток

Завдання № 3

Завдання з однією правильною відповіддю

У всіх словах на місці пропуску потрібно ставити апостроф у рядку

☒

міжгір...я, з...їзд, ад...ютант, роз...ятрити

☐

пів...яблука, перед...ювілейний, кеш...ю, Св...тослав

☐

бутон...ерка, пан...європейський, медв...яний, б...ють

☐

п...ють, лл...є, моркв...яний, в...юн

Завдання № 4

Завдання з однією правильною відповіддю

Подвоєння НЕ відбувається в жодному слові рядка

☐

Ніц...а, мадон...а, стат...ей, чут..євий

☐

хоб...і, подорож...ю, гіл...ястий, ан...отація

☒

шос..е, безсмерт...я, сум...а, проф...есор

☐

тон...а, роз...броїти, ем...іграція, піц...а

Завдання № 5

Завдання з однією правильною відповіддю

У всіх словах потрібно писати суфікс -ов- (ьов) у рядку

☐

груш..вий, дощ...вий, лазн..вий

☒

гуж..вий, плющ..вий, гряз..вий

☐

яблун...вий, поль...вий, калі...вий

☐

смуш...вий, кущ...вий, пальт...вий

Завдання № 6

Завдання з однією правильною відповіддю

Прикметники із суфіксом -цьк- можна утворити від усіх іменників у рядку

- ☐ узбек, турок, Рига, Нью-Йорк
- ☐ Прага, козак, Карпати, латиш
- ☒ Вінниця, Кагарлик, Случ, ткач
- ☐ Хуст, Выборг, Хмільник, Трускавець

Завдання № 7

Завдання з однією правильною відповіддю

Окремо треба писати всі слова в рядку

- ☐ соціально/корисний, важко/зрозумілий, високо/ефективний
- ☐ внутрішньо/черевний, соціально/критичний, важко/доступний
- ☐ густо/заселений, високо/інтенсивний, учитель/словесник
- ☒ соціально/активний, соціально/небезпечний, психологічно/напружений

Завдання № 8

Завдання з однією правильною відповіддю

Правильну будову слова «перечитають» подано в рядку

- ☒ префікс+корінь+суфікс+суфікс+закінчення
- ☐ префікс+корінь+суфікс+закінчення
- ☐ префікс+корінь+закінчення
- ☐ префікс+корінь+суфікс

Завдання № 9

Завдання з однією правильною відповіддю

Спрощення в групах приголосних треба позначати на письмі в усіх словах рядка

☐

облас...ний, балас..ний, ненавмис..ний, перехрес..ний

☐

тиж..невий, хрус..нути, фігурис...ці, абонен..ський

☒

блис...нути, мас...ний, виїз...ний, очис...ний

☐

кіс...лявий, піс...ний, гіган..ський, аванпос...ний

Завдання № 10

Завдання з однією правильною відповіддю

Велика літера пишеться в усіх випадках у рядку

☐

(П,п)рокрустове ложе, (Ш, ш)євченківська мати, (Д, д)ень учителя

☐

(Е, е)зопова мова, (Д,д)ень (К, к)конституції (У,у)країни

☒

(Н,н)обелівська премія, гора (А,а)й-(П,п)етрі, (К,к)оліївщина

☐

(В,в)ерховна (Р,р)ада (У,у)країни, (Б, б)ог (П, п)ерун

Завдання № 11

Завдання з однією правильною відповіддю

Закінчення -а (-я) мають у формі родового відмінка однини всі іменники в рядку

☐

Київ, кілограм, Інстаграм, коридор

☐

Житомир, біль, понеділок, сюжет

☐

футбол, мозок, хліб, лікар

☒

грудень, мільйон, медик, блогер

Завдання № 12

Завдання з однією правильною відповіддю

Закінчення -ю в кличному відмінку мають усі слова в рядку

- ☐ Катря, лікар, Ігор
- ☐ доня, Настя, учитель
- ☐ Ілля, Анастасія, хлопець
- ☒ кобзар, Сергій, мудрець

Завдання № 13

Завдання з однією правильною відповіддю

Усі числівники правильно узгоджені з іменниками в рядку

- ☐ троє дівчат, два тижні, п'ять цілих і одна друга кілограмів
- ☐ три з половиною кілограми, сто два кілометра, дванадцять ручок
- ☒ два грузини, четверо хлопців, півтора гектара
- ☐ півтора тижні, чотири секунд, два киянини

Завдання № 14

Завдання з однією правильною відповіддю

Можна утворити форми ступенів порівняння від усіх прикметників у рядку

- ☐ жовтуватий, добрий, білий, бідний
- ☒ холодний, багатий, сильний, красивий
- ☐ босий, молодий, гарний, світлий
- ☐ крутезний, теплий, зручний, голий

Завдання № 15

Завдання з однією правильною відповіддю

Не потребує редагування речення

☐

Машинобудівництво є однією з ключових галузей промисловості, що визначає рівень технічного розвитку країни.

☒

Пацієнт скаржиться на періодичний біль у ділянці серця, який посилюється під час фізичного навантаження.

☐

Поскільки гість не знав української мови, ми почали розмовляти на польській.

☐

Ми не маємо достатніх навиків для роботи з таким складним обладнанням.

Завдання № 16

Завдання на встановлення відповідності

Доберіть до кожного речення, у якому зроблено пропуск, відповідний за значенням фразеологізм

☐

А

Я хочу стати [...] над головами тиранів.
(О. Бердник)

☐

Б

– Сідайте, сідайте, – стала енергійніше припрошувати й Вутанька. – [...]!
(О. Гончар)

☐

В

Закусивши, [...], ми довго ще сиділи та балакали, поки не стало вечоріть.
(І. Нечуй-Левицький)

☐

Г

Селяни в ті часи були ще невинні, як [...], і брали мої подарунки охоче.
(В. Винниченко)

☐

А дамоклів меч

☐

Б чим багаті, тим і раді

☐

В що Бог послав

☐

Г як Адам і Єва в раю

☐

Г як смертний гріх

Завдання № 17

Завдання на встановлення відповідності

З'ясуйте, яким членом речення є кожне виділене слово

- А** А тепер будемо вечеряти всі разом.
- В** Вони були за тих часів диктаторами фабрики (Ю.Яновський).
- Б** Я починаю любити людину, яка, стоячи поперед мене, керує чудесними звуками.
- Г** Хмара біліє снігом, що падає з неба

- А** простий дієслівний присудок
- Б** складений дієслівний присудок
- В** складений іменний присудок
- Г** підмет
- Ґ** додаток

Завдання № 18

Завдання на встановлення відповідності

Доберіть приклад обґрунтування вживання тире в реченні

- Б** Крізь шибку виднілись білі колони тераси, а за ними – квітник (М. Коцюбинський).
- В** Деревя, трави, птахи, звірі, земля – все вмерло (П. Загребельний).
- А** Сміле слово – то наші гармати, світлі вчинки – то наші мечі.
- Г** Защебетав соловейко – пішла луна гаєм (Т. Шевченко).

- А** тире між підметом і присудком
- Б** на місці пропущеного присудка
- В** перед узагальнювальним словом
- Г** між частинами складного безсполучникового речення
- Ґ** між частинами складного складносурядного речення

Завдання № 19

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідності між реченнями та їхніми характеристиками

- | | |
|---------------------|---|
| <div>Б</div> | На південь сизіли гори, а на горах було видно Київ, що неначе потопав в легкій прозорій імлі. |
| <div>В</div> | Усі ждали, поки зійде місяць, щоб не пускатись в темну дорогу назря, навмання та щоб було веселіше й безпечніше вертаться додому Дніпром при світі місяця. |
| <div>А</div> | І мої думки перелетіли в якісь невідомі краї; мені здавалось, що я пливу по якійсь велетенській річці, де ледве мріють береги, далеко од рідного краю. |
| <div>Г</div> | І нехай навіть завчасно впадуть на землю холодні зливи упереміш зі снігом, нехай ранні сутіні утнуть сонячні дні, а пізні світанки затримують на землі морок ночі, уже ніщо не затьмарить ясність людської мислі. |

- | | |
|----------|--|
| А | складне речення з різними видами зв'язку:
з безсполучниковим та підрядним зв'язком, з послідовною підрядністю |
| Б | складне речення з різними видами зв'язку:
з сурядним та підрядним зв'язком (одна підрядна частина) |
| В | складнопідрядне речення з неоднорідною та однорідною підрядністю |
| Г | складне речення з різними видами зв'язку:
з підрядним, сурядним та безсполучниковим зв'язком. |
| Г | складнопідрядне речення з однорідною підрядністю |

Завдання № 20

Завдання на вибір декількох правильних варіантів

Виберіть речення, які мають неузгоджені означення.

- | | |
|-------------------------------------|---|
| ☐ | Не доходячи до загороди, він роздвоювався: видно, борсук знав, коли досягають плоди, і зараз не навідувався до яблунь і кислиць. |
| ☐ | Земля обзивалась до мене не то шарудінням, не то попискуванням, і все одно страх як цікаво було прислухатись до її таємниці, до чийогось життя. |
| ☐ | Наш дядько Сергій ще минулої осені хотів убити борсука на жир, а тато не дали, і дядько за це назвав його квашею. |
| ☐ | Повилазять з нори і приносять до всього, навіть до місячних плям, наче вони пахнуть. |
| ☒ | Мати без слова поставила на стіл молоду картоплю з укропом і, перехопивши мій погляд, зітхнула. |
| ☒ | Казка вкладає в мої уста оте слово, до якого дослуховуються земля і вода, птиця в небі й саме небо... |
| ☐ | Я тягнувся догори і сам собі не вірю: від зарічки знову над нашою хатою пролітають лебеді! |
| ☐ | А віща скрипка і срібний відгомін бринять, еднаються над моїм дитинством, підіймають на крила мою душу і забирають її в нерозгадану далину. |

Завдання № 21

Завдання з однією правильною відповіддю

ЧАСТИНА 2. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Образ античного героя Прометея постає у творі:

☒

«Кавказ» Тараса Шевченка

☐

«Енеїда» І. Котляревського

☐

«Давня казка» Лесі Українки

☐

«Мойсей» І. Франка

Завдання № 22

Завдання з однією правильною відповіддю

До течій модернізму не належить:

☒

сентименталізм

☐

символізм

☐

неоромантизм

☐

імпресіонізм

Завдання № 23

Завдання з однією правильною відповіддю

Художній напрям XIX ст., якому притаманне прагнення до об'єктивного відтворення дійсності, типізація (зображення типового героя в типових обставинах)

як провідний принцип художнього узагальнення, це:

- ☒ реалізм
- ☐ романтизм
- ☐ натуралізм
- ☐ сентименталізм

Завдання № 24

Завдання з однією правильною відповіддю

Твір Панаса Мирного та Івана Білика «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» належить до жанру:

- ☐ соціально-побутової повісті
- ☒ соціально-психологічного роману
- ☐ історичного роману
- ☐ епопеї

Завдання № 25

Завдання з однією правильною відповіддю

Вірш Івана Франка «Гімн» покладено на музику:

☒

Миколою Лисенком

☐

Семеном Гулаком-Артемівським

☐

Борисом Лятошинським

☐

Мирославом Скориком

Завдання № 26

Завдання з однією правильною відповіддю

Малий епічний жанр, присвячений незвичайній події, що має несподіваний фінал, виразний переломний момент у розгортанні сюжету, невелику кількість художніх засобів,

серед яких особливе місце належить деталі, це:

☐

оповідання

☒

новела

☐

нарис

☐

казка

Завдання № 27

Завдання з однією правильною відповіддю

Повість М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» екранізував:

☐

Леонід Осика

☐

Михайло Ілленко

☐

Олександр Довженко

☒

Сергій Параджанов

Завдання № 28

Завдання з однією правильною відповіддю

Яким твором натхнені поетичні образи Олега Ольжича?

*До дна Каялу виллято далеку,
Та Див вже знову у верхах дерев.
І, вітрячи незнану небезпеку,
Навколо грізно кидається Лев?*

☒

«Слово о полку Ігоревім»

☐

«Дума про Марусю Богуславку»

☐

«Зажурилась Україна»

☐

«Сад Божественних пісень»

Завдання № 29

Завдання з однією правильною відповіддю

Засновником жанру історичного роману в українській літературі вважають:

- ☐ Тараса Шевченка
- ☐ Володимира Малика
- ☒ Пантелеймона Куліша
- ☐ Михайла Старицького

Завдання № 30

Завдання з однією правильною відповіддю

За жанром твір Тараса Шевченка «Тополя» – це:

- ☐ поема
- ☐ думка
- ☐ пісня
- ☒ балада

Завдання № 31

Завдання з однією правильною відповіддю

До пісень, які приписують Марусі Чурай, не належить:

- ☐ «Засвіт встали козаченьки»
- ☒ «За Сибіром сонце сходить»
- ☐ «Ой не ходи, Грицю»
- ☐ «Віють вітри, віють буйні»

Завдання № 32

Завдання з однією правильною відповіддю

Який художній прийом використано в рядках Тараса Шевченка з поеми «Сон»:

...обок його

Цариця небога,

Мов опеньок засушений,

Тонка, довгонога,

Та ще й на лихо, сердешне,

Хита головою.

Так оце-то та богиня!

Лишенько з тобою?

☐

іронія

☒

сарказм

☐

гіпербола

☐

метафора

Завдання № 33

Завдання з однією правильною відповіддю

Яка збірка І. Франка структурно містить три цикли-«жмутки»?

☐

«З вершин і низин»

☐

«Мій Ізмарагд»

☒

«Зів'яле листя»

☐

«Баляди і розкази»

Завдання № 34

Завдання з однією правильною відповіддю

Що надихнуло І. Франка на створення поеми «Мойсей»?

☐

картина Боттічеллі

☒

скульптура Мікеланджело

☐

малюнки Леонардо да Вінчі

☐

розписи Сикстинської капели

Завдання № 35

Завдання з однією правильною відповіддю

Ранньомодерністська течія, ознаками якої є відчуття занепаду, мотиви туги, витончені переживання, усвідомлення гострих протиріч, властивих дійсності; ці риси притаманні творам І. Франка зі збірки «Зів'яле листя»:

☐

імпресіонізм

☐

футуризм

☐

сентименталізм

☒

декаданс

Завдання № 36

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідності між літературними течіями та їхніми характеристиками

Б	Символізм	А	... відображує загострене переживання світу через гіпертрофовану суб'єктивність митця.
В	Імпресіонізм	Б	...звеличує містичне осяяння, що дозволяє поетові відкрити істину глибшу й вагомішу, ніж зовнішня дійсність.
Г	Неоромантизм	В	...відтворює скороминущі враження життя крізь суб'єктивне сприйняття автора.
А	Експресіонізм	Г	... має у своїй основі прагнення подолати розрив між ідеалом і дійсністю завдяки духовній силі непересічної особистості.
		Ґ	... позначений тенденцією до заперечення культурних надбань попередніх епох, утвердження «нового» мистецтва.

Завдання № 37

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між творами та їхніми жанрами

В	«Лісова пісня» Лесі Українки	А	повість
Ґ	«Intermezzo» М. Коцюбинського	Б	поема
А	«Інститутка» Марка Вовчка	В	драма-феєрія
Б	«Катерина» Тараса Шевченка	Г	балада
		Ґ	новела

Завдання № 38

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідності між художніми засобами комічного та їхніми характеристиками

- | | |
|----------|---|
| В | Засіб комічного, заснований на називанні супротивного; найчастіше про негативні явища мовиться у позитивному ключі ... |
| Г | Прийом інакомовлення, що ґрунтується на втіленні абстрактного поняття у конкретному образі, як правило, передбачає однозначне прочитання... |
| Б | Художній образ, що виражає сутність якогось явища, передбачає розширене тлумачення... |
| А | Різновид комічного, сутність якого становить зле, різке, незавуальоване висміювання... |

А сарказм

Б символ

В іронія

Г алегорія

Ґ гротеск

Завдання № 39

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідності між художніми засобами та їхніми характеристиками

- | | |
|----------|--|
| В | Засіб милозвучності, заснований на повторенні однакових приголосних звуків... |
| Г | Стилістична фігура, в основі якої – повторення однакових слів або зворотів на початку віршових рядків... |
| Б | Засіб милозвучності, заснований на повторенні однакових голосних звуків... |
| А | Стилістична фігура, сутність якої полягає у незвичайному порядку слів... |

А інверсія

Б асонанс

В алітерація

Г анафора

Ґ епіфора

Завдання № 40

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідності між творами та літературними напрямками, до яких вони належать

В

«Інститутка» Марка Вовчка

Г

«Тополя» Т. Шевченка

Б

«De Libertate» Г. Сковороди

А

«Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка

А

сентименталізм

Б

бароко

В

реалізм

Г

романтизм

Ґ

класицизм